

Слово до читача

Проблеми теорії, історії та практики художньої культури знаходяться у сфері актуальних питань сучасної науки, серед яких особливе місце посідає проблема організації сталого суспільства за умов зростаючого ментального взаємовпливу, взаємозбагачення культур світу, забезпечення системного міжкультурного діалогу, заснованого на визнанні гідності кожної людини. Успішна відкрита система спілкування потребує: готовності до розмірковування, неупередженості, поваги до Іншого, розвитку критичного мислення, простору для дискусії та міжкультурних знань за визнання пріоритетності, цінності кожної мови (Європейська хартія регіональних мов і мов меншин (1992 р.) та необхідності вивчення історії без купюр (Рекомендація Комітету міністрів Rec (2001 р.) 15 про викладання історії в Європі ХХІ століття); вироблення відповідної до нових умов ціннісної нормативно-регулятивної системи, що всебічно охоплює світоглядні засади як особи, так і суспільства – моральні, ідентифікаційні (культурні, статусні, національно-етнічні тощо), правові, смисло-буттєві.

Зазначене загострює проблему пошуку суспільного суб'єкта вироблення нової культурної парадигми, ширше – вироблення розгорнутої системи ідеології, адекватної поставленій суспільством меті. Для кожної окремої людини культурне розмаїття в поєднанні з проблемою вибору системи цінностей створює ситуацію посилення ролі структурних ланок трансляції культури: знання, розуміння, декодування, інтерпретація тексту культури, донесення смислу тексту в актуально сучасних термінах. Отже, за умов міжкультурного діалогу зростає роль соціальних інституцій та суб'єктів, спеціалізовано призначених артикулювати, зберігати та розповсюджувати тексти культури, тобто, забезпечувати її реальне функціонування в суспільстві.

Саме проблемам культури як простору теоретико-пізнавальної, художньо-творчої та морально-аксіологічної активності людини присвятили свої наукові розвідки автори статей збірника “Актуальні проблеми теорії, історії та практики художньої культури”, що виходить у світ з 1997 року.

За цей період було надруковано 1239 статей, авторами яких виступили 48 докторів наук, 413 кандидатів наук, 405 здобувачів.

Дослідження характеризуються такими основними проблемами:
виявлення закономірності розвитку культури та введення до наукового обігу нових філософських, мистецтвознавчих, культурологічних понять;
визначення історичної періодизації розвитку художньої культури;
розкриття морально-естетичної проблем сучасного мистецтва;
висвітлення художньої творчості як об'єкта естетико-мистецтвознавчого аналізу;

розробка методологічної бази культурно-мистецької освіти.

Представлені увазі читача розвідки науковців України мають на меті запропонувати власну концепцію міжкультурного діалогу в контексті сучасної дискусії про майбутню організацію суспільства.

Щиро сподіваюсь, що вони зацікавлять широке коло вчених: філософів, мистецтвознавців, культурологів, всіх, кому не байдужа доля української культури.

Головний редактор
збірника наукових праць
*“Актуальні проблеми історії, теорії
та практики художньої культури”*

Ректор НАКККіМ,
доктор філософії, професор,
дійсний член (академік)
Української академії наук (УАН),
академік АН Вищої освіти України

Василь Гнатович Чернець